

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

11. října 2007*

Ve věci C-117/06,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Kammergericht Berlin (Německo) ze dne 21. února 2006, došlým Soudnímu dvoru dne 1. března 2006, v řízení zahájeném

Gerdou Möllendorf,

Christiane Möllendorf-Niehuus,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení C. W. A. Timmermans (zpravodaj), předseda senátu, L. Bay Larsen, K. Schiemann, P. Kūris a J.-C. Bonichot, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,
vedoucí soudní kanceláře: J. Swedenborg, rada,

* Jednací jazyk: němčina.

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 8. března 2007,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za G. Möllendorf a C. Möllendorf-Niehuus K. Alichem, Notar,
- za německou vládu C. Schulze-Bahr a M. Lummou a A. Dittrichem, jako zmocněnci,
- za italskou vládu I. M. Bragugliou, jako zmocněncem, ve spolupráci s G. Aiellem, avvocato dello Stato,
- za Komisi Evropských společenství F. Hoffmeisterem a A. Manvillem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 8. května 2007,

vydává tento

Rozsudek

- ¹ Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých

zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/04, s. 294), ve znění nařízení Rady (ES) č. 561/2003 ze dne 27. března 2003 (Úř. věst. L 82, s. 1; Zvl. vyd. 18/02, s. 91, dále jen „nařízení č. 881/2002“).

- 2 Tato žádost byla předložena v rámci stížnosti podané G. Möllendorf a C. Möllendorf-Niehuus (dále jen „prodávající“) proti rozhodnutí Grundbuchamt (katastrální úřad) zamítajícímu jejich návrh na vklad vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí na základě kupní smlouvy ve formě notářského zápisu.

Právní rámec

Rezoluce Rady bezpečnosti Organizace spojených národů

- 3 Dne 16. ledna 2002 Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen „Rada bezpečnosti“) přijala rezoluci 1390 (2002), která vymezuje opatření, jež mají být uložena vůči Usámu bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá, jakož i Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, nacházejícím se na seznamu vypracovaném na základě rezolucí 1267 (1999) a 1333 (2000) uvedené Rady.

4 Podle odst. 2 písm. a) rezoluce 1390 (2002):

Rada bezpečnosti „[p]řijala rozhodnutí, že všechny státy jsou povinny přijmout proti Usámu bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá a Talibanu a proti dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, nacházejícím se na seznamu vypracovaném na základě rezolucí 1267 (1999) a 1333 (2000), který musí být pravidelně aktualizován výborem vytvořeným na základě odstavce 6 rezoluce 1267 (1999), dále nazývaný ‚[výbor pro sankce]‘:

a) Zajistit neprodleně prostředky a jiná finanční aktiva či hospodářské zdroje těchto osob, skupin, podniků a subjektů, včetně prostředků pocházejících z majetku jim náležejícího nebo jimi kontrolovaného, přímo, či nepřímo, jimi samotnými, či osobami jednajícími na jejich účet nebo na jejich příkaz, a zajistit, aby tyto prostředky ani žádné jiné prostředky, finanční aktiva nebo hospodářské zdroje nebyly přímo, nebo nepřímo zpřístupněny, za účely, jež sledují, jejich občany nebo osobou nacházející se na jejich území.“ *(neoficiální překlad)*

5 Dne 20. prosince 2002 Rada bezpečnosti přijala rezoluci 1452 (2002), určenou k usnadnění dodržování povinností v oblasti boje proti terorismu. Odstavec 1 této rezoluce upravuje určité odchylky a výjimky ze zmrazení prostředků a hospodářských zdrojů uloženého rezolucemi 1267 (1999), 1333 (2000) a 1390 (2002), které mohou, s výhradou souhlasu Výboru pro sankce, udělit státy z humanitárních důvodů.

6 Odstavec 2 rezoluce 1452 (2002) stanoví:

Rada bezpečnosti „[p]řijala rozhodnutí, že všechny státy mohou povolit, aby na účty podléhající ustanovením odst. 4 písm. b) rezoluce 1267 (1999) a ustanovením odstavce 1 a odst. 2 písm. a) rezoluce 1390 (2002) byly připsány:

- a) úroky nebo jiné výnosy připisované ve prospěch těchto účtů nebo

- b) částky splatné podle smluv, dohod nebo závazků, které vznikly přede dnem, kdy byly tyto účty podrobeny ustanovením rezolucí 1267 (1999), 1333 (2000) nebo 1390 (2002),

za podmínky, že uvedené úroky a jiné výnosy a platby budou neustále podléhat těmto ustanovením.“ (*neoficiální překlad*)

7 Dne 6. července 2004 Výbor pro sankce rozšířil konsolidovaný seznam fyzických osob a subjektů, na které se má vztahovat zmrazení prostředků na základě rezolucí 1267 (1999) a 1333 (2000), o jméno „Aqeel Abdulaziz Al-Aqil“.

Právní úprava Evropské unie a Evropského společenství

- 8 Za účelem provedení rezoluce 1390 (2002) přijala Rada Evropské unie dne 27. května 2002 společný postoj 2002/402/SZBP o omezujících opatřeních proti Usámu bin Ládinovi, členům organizace Al-Kajdá a Talibanu a dalším osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, a o zrušení společných postojů 96/746/SZBP, 1999/727/SZBP, 2001/154/SZBP a 2001/771/SZBP (Úř. věst. L 139, s. 4; Zvl. vyd. 18/01, s. 292).
- 9 Jak vyplývá zejména z jeho čtvrtého bodu odůvodnění bylo nařízení č. 881/2002 přijato zejména za účelem provedení uvedené rezoluce 1390 (2002).
- 10 Článek 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se:

[...]

- 2) „hospodářskými zdroji“ rozumí majetek jakéhokoli druhu, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, který nepředstavuje vlastní prostředky, ale může být použit k získání prostředků, zboží a služeb;

[...]

- 4) ‚zmrazením hospodářských zdrojů‘ rozumí zabránění jejich použití k obdržení prostředků, zboží nebo služeb jakýmkoli způsobem, zejména prodejem, nájmem nebo zástavou.“

11 Podle článku 2 nařízení č. 881/2002:

„1. Všechny prostředky a hospodářské zdroje, které patří fyzické nebo právnické osobě, skupině nebo subjektu určenému [určeným] Výborem pro sankce a uvedenému v příloze I, nebo jsou v jeho vlastnictví nebo držbě, se zmrazují.

2. Žádné prostředky nesmějí být zpřístupněny přímo ani nepřímo právnické nebo fyzické osobě, skupině nebo subjektu označenému [označeným] Výborem pro sankce a uvedenému v příloze I anebo v jeho prospěch.

3. Žádné hospodářské zdroje nesmějí být zpřístupněny přímo ani nepřímo fyzické nebo právnické osobě, skupině nebo subjektu označenému [označeným] Výborem pro sankce a uvedeným v příloze I anebo v jeho prospěch, aby nebylo umožněno těmto osobám, skupinám nebo subjektům získat prostředky, zboží nebo služby.“

12 Článek 4 odst. 1 uvedeného nařízení stanoví:

„Zakazuje se vědomá a úmyslná účast na činnostech, jejímž předmětem nebo účinkem je přímo nebo nepřímo obejít článek 2 nebo podporovat transakce stanovené v článku 3.“

13 Článek 7 odst. 1 nařízení č. 881/2002 Komisi Evropských společenství zmocňuje zejména „měnit nebo doplňovat přílohu I na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti [...] nebo Výboru pro sankce“.

14 Článek 9 téhož nařízení zní následovně:

„Toto nařízení se použije bez ohledu na jakákoli udělená práva a povinnosti uložené jakoukoli podepsanou mezinárodní dohodou nebo uzavřenou smlouvou anebo jakoukoli licencí nebo povolením uděleným před vstupem tohoto nařízení v platnost.“

15 Příloha I nařízení č. 881/2002 obsahuje „[s]eznam osob, skupin a subjektů uvedených v článku 2“ téhož nařízení.

16 Rada se na základě domnění, že k provedení rezoluce 1452 (2002) musí být Společenství činné, přijala dne 27. února 2003 společný postoj 2003/140/SZBP o výjimkách z omezujících opatření uložených společným postojem 2002/402 (Úř. věst. L 53, s. 62; Zvl. vyd. 18/02, s. 80).

17 Čtvrtý bod odůvodnění nařízení č. 561/2003 upřesňuje, že opatření přijatá Společenstvím je třeba přizpůsobit rezoluci 1452 (2002).

- 18 Článek 2a nařízení č. 881/2002, ustanovení, které bylo vloženo do uvedeného nařízení nařízením č. 561/2003, obsahuje odstavec 4, který stanoví:

„Ustanovení čl. 2 odst. 2 [nařízení č. 881/2002] se nevztahují na doplnění zmrazených účtů o:

- a) úroky nebo jiné výnosy připisované ve prospěch těchto účtů;

- b) platby splatné podle smluv, dohod nebo závazků, které vznikly přede dnem, kdy byly uvedené účty podrobeny rezolucím Rady bezpečnosti [...], které byly následně provedeny nařízením (ES) č. 337/2000 [...], nařízením (ES) č. 467/2001 [...] a tímto nařízením.

Uvedené úroky a jiné výnosy a platby se zmrazují stejně jako účet, na který byly vloženy.“

- 19 Dne 12. července 2004 Komise přijala nařízení (ES) č. 1277/2004, kterým se po třicáté sedmé mění nařízení č. 881/2002 (Úř. věst. L 241, s. 12).
- 20 Podle článku 1 a bodu 2 přílohy nařízení č. 1277/2004 se příloha I nařízení č. 881/2002 mění v tom smyslu, že pod záhlaví „Fyzické osoby“ se vkládá položka „Aqeel Abulaziz Al-Aqil. Narozen dne 29. dubna 1949.“

- 21 V souladu se svým článkem 2 vstoupilo nařízení č. 1277/2004 v platnost dnem vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*, tedy dne 13. července 2004.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 22 Notářským zápisem ze dne 19. prosince 2000 byla uzavřena kupní smlouva mezi prodávajícími, jakožto společníci sdružení fyzických osob podle občanského práva, a Salem-Abdul Ghani El-Rafeiem, Kamalem Rafehim a Aqelem A. Al-Aqilem (dále jen „kupující“), jakožto rovněž společníky sdružení fyzických osob podle občanského práva.
- 23 Prodávající touto smlouvou souhlasily s prodejem jim náležejícího zastavěného pozemku, který se nachází v Berlíně, kupujícím výměnou za uhrazení kupní ceny ve výši 2 375 000 DEM.
- 24 Kupní smlouva rovněž stanoví, že smluvní strany souhlasí s převodem vlastnického práva k nemovitosti na kupující a vkladem tohoto práva do katastru nemovitostí („Grundbuch“).
- 25 V téže smlouvě bylo krom toho ujednáno, že kupní cena měla být složena na účet notáře (dále jen „notář“) a následně měla být vyplacena prodávajícím po provedení předběžného vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí v očekávání konečného vkladu.
- 26 Dne 8. března 2001 byl proveden předběžný vklad vlastnického práva kupujících do katastru nemovitostí.

- 27 Rozhodnutím ze dne 29. října 2003 Grundbuchamt podléhající Amtsgericht Lichtenberg (úřední soud v Lichtenbergu) zamítl návrh na provedení konečného vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí, podaný notářem dne 22. ledna 2003 z důvodu, že nebyly ve stanovené lhůtě předloženy některé dokumenty, jejichž předložení bylo požadováno dopisem ze dne 28. března 2003.
- 28 Dne 9. prosince 2004 notář opětovně podal návrh na provedení konečného vkladu vlastnického práva kupujících do katastru nemovitostí na základě notářského zápisu ze dne 19. prosince 2000.
- 29 Rozhodnutím ze dne 21. dubna 2005 Grundbuchamt, poté, co shledal, že jméno jednoho z kupujících bylo zapsáno do seznamu nacházejícího se v příloze I nařízení č. 881/2002, odmítl vyhovět tomuto návrhu na vklad, přičemž se opřel o čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení.
- 30 Dne 3. května 2005 podal notář proti tomuto rozhodnutí stížnost ke Grundbuchamt, který ji z úřední povinnosti postoupil rozhodnutím ze dne 11. května 2005 Landgericht Berlin (zemský soud v Berlíně), který ji zamítl usnesením ze dne 27. září 2005.
- 31 Dne 7. října 2005 podal notář proti tomuto usnesení odvolání ke Kammergericht Berlin (regionální soud v Berlíně).
- 32 Předkládající soud uvádí, že prodávající se před ním dovolávají zaprvé čl. 2 odst. 3, jakož i čl. 4 odst. 1 nařízení č. 881/2002, a konkrétně toho, že výrazy „být [...] zpřístupněny“ a „[zpřístupněny] ve prospěch“, které jsou obsaženy v prvním z těchto dvou ustanovení, musí být vykládány v tom smyslu, že se vztahují pouze na

transakce, při kterých neexistuje hospodářská rovnováha mezi plněním a protiplněním. V projednávaném případě přitom kupní cena za nemovitost, která byla dohodnuta mezi smluvními stranami, dosahuje vysoké částky, která již byla ostatně prodávajícím vyplacena.

- 33 Zadruhé prodávající před Kammergericht Berlin tvrdí, že v případě zrušení kupní smlouvy by kupující měli nárok na vrácení kupní ceny za nemovitost ze strany prodávajících, což znamená, že by kupující mohla být zpřístupněna částka odpovídající této kupní ceně. Tento výsledek by přitom byl v rozporu se sedmým bodem odůvodnění a čl. 2 odst. 1 nařízení č. 881/2002.
- 34 Předkládající soud uvádí, že v německém právu nabytí vlastnictví k nemovitosti nevyplývá přímo z uzavření kupní smlouvy ve formě notářského zápisu mezi prodávajícím a kupujícím, ale kromě toho se pro nabytí její účinnosti vyžaduje, aby byla mezi oběma smluvními stranami uzavřena dohoda o převodu vlastnického práva v souladu s § 925 občanského zákoníku (Bürgerliches Gesetzbuch, dále jen „BGB“), jakož i provedení vkladu tohoto práva do katastru nemovitostí na základě § 873 BGB.
- 35 Uvedený soud kromě toho uvádí, že podle německého práva je Grundbuchamt v zásadě povinen, jestliže existuje omezení práva nakládat s majetkem, jako je tomu v případě věci v původním řízení, z důvodu povinnosti zmrazit hospodářské prostředky vztahující se na jednoho z kupujících a pokud k tomuto omezení dojde po uzavření jak kupní smlouvy, tak i smlouvy o převodu vlastnického práva, avšak před podáním návrhu na provedení vkladu do katastru nemovitostí, vzít toto omezení v úvahu.

- 36 Kammergericht Berlin dodává, že právní překážka provedení vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí brání naplnění kupní smlouvy, takže prodávající jsou na základě § 275 a § 323 BGB povinny kupujícím vrátit kupní cenu.
- 37 Nicméně vyvstává otázka, zda je takové vrácení slučitelné se zákazem stanoveným v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 881/2002.
- 38 V doplňujícím usnesení ze dne 23. února 2006 předkládající soud poznamenává, že z čl. 2 odst. 1 až 3 a čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení nevyplývá, že lze prodávajícímu nařídit, aby dal do úschovy částku odpovídající výši kupní ceny za dotčenou věc, pokud tento prodávající nevěděl o sankcích týkajících se kupujícího v okamžiku uzavření kupní smlouvy nebo při obdržení částky získané transakcí.
- 39 V témže usnesení předkládající soud uvádí, že přetrvávají rovněž pochybnosti ohledně toho, zda v případě plurality kupujících nebo, jako je tomu ve věci v původním řízení, jsou-li společníky sdružení fyzických osob podle občanského práva, musí být nárok na vrácení kupní ceny zmrazen úplně, nebo zda musí být zmrazen pouze do výše podílu kupujícího, na kterého se vztahují omezující opatření.
- 40 Za těchto podmínek se Kammergericht Berlin v domnění, že řešení sporu, jenž mu byl předložen, závisí na výkladu nařízení č. 881/2002, rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Zakazují ustanovení čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 nařízení [...] č. 881/2002 [...] dohodu o převodu vlastnického práva k nemovitosti na fyzickou osobu uvedenou v příloze I uvedeného nařízení provedenou v rámci plnění kupní smlouvy?
- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku: zakazuje nařízení [...] č. 881/2002 vklad do katastru nemovitostí nezbytný k převodu vlastnického práva také tehdy, pokud byla příslušná kupní smlouva uzavřena a strany byly vázány dohodou o převodu vlastnického práva před zveřejněním omezení práva nakládat s věcí v *Úředním věstníku Evropských společenství* a pokud kupní cena, která měla být podle smlouvy zaplacena fyzickou osobou uvedenou v příloze I uvedeného nařízení jakožto kupujícím, byla před tímto datem
- a) složena na účet notáře nebo
- b) byla zaplacena prodávajícímu?“

K předběžným otázkám

- ⁴¹ Podstatou obou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 2 odst. 3 a čl. 4 odst. 1 nařízení č. 881/2002 musí být vykládány v tom smyslu, že v situaci, kdy jak kupní smlouva, jejímž předmětem je nemovitost, tak i dohoda o převodu vlastnického práva k této nemovitosti byly uzavřeny před datem zápisu kupujícího do seznamu nacházejícího se v příloze I uvedeného nařízení a kdy kupní

cena byla rovněž zaplacená před tímto datem, zakazují tato ustanovení provedení konečného vkladu vlastnického práva do katastru nemovitostí v rámci plnění kupní smlouvy následně po tomto datu.

- 42 Na úvod je třeba uvést, že přezkum těchto otázek musí být proveden pouze s ohledem na čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002.
- 43 Jak uvedl generální advokát v bodě 62 svého stanoviska, předkládací usnesení totiž neobsahuje žádný údaj, jenž by umožnil pochopit důvod, pro který by mohl být čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení, jenž se vztahuje na případ obcházení článku 2 tohoto nařízení, relevantní v takové situaci, jako je situace dotčená v původním řízení.
- 44 Jak uvedla Komise a aniž by jí bylo v tomto bodu odporováno, okolnost, že kupující uzavřeli dotčenou kupní smlouvu jakožto společníci sdružení fyzických osob podle občanského práva nevyvolává takové nebezpečí obcházení proto, že pokud by konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí musel být povolen, musela by být v katastru nemovitostí obsažena všechna jména společníků, včetně jména osoby uvedené na seznamu nacházejícím se v příloze I nařízení č. 881/2002.
- 45 V projednávaném případě vyvstává hlavně otázka, zda za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí způsobuje to, že hospodářské zdroje jsou zpřístupněny přímo nebo nepřímo fyzické nebo právnické osobě, skupině nebo subjektu označeným Výborem

pro sankce a uvedeným v příloze I nařízení č. 881/2002 způsobem, který umožňuje těmto osobám, skupinám nebo subjektům získat prostředky, zboží nebo služby ve smyslu čl. 2 odst. 3 tohoto nařízení.

- 46 V tomto ohledu je nutné nejprve konstatovat, že majetek dotčený v původním řízení, a sice zastavěný pozemek, představuje hospodářský zdroj ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002, na takový majetek se jasně vztahuje definice pojmu „hospodářské zdroje“, obsaženého v čl. 1 bodu 2 uvedeného nařízení, neboť se jedná o nemovitý majetek, který nepředstavuje vlastní prostředky, ale může být použit k získání prostředků, zboží nebo služeb.
- 47 Dále z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že jeden ze tří kupujících je fyzickou osobou uvedenou jak na seznamu vyhotoveném Výborem pro sankce, tak na seznamu nacházejícím se v příloze I nařízení č. 881/2002.
- 48 Otázkou tudíž zůstává pouze to, zda konečný vklad vlastnického práva k dotčené nemovitosti do katastru nemovitostí představuje akt, který musí být kvalifikován jako „zpřístupněn[í] přím[é] [nebo] nepřím[é]“ fyzické osobě uvedené na těchto seznamech, „aby [jí] [...] bylo umožněno [...] získat prostředky, zboží nebo služby“ ve smyslu čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002.
- 49 Nic ve znění tohoto ustanovení přitom neumožňuje předpokládat, že se toto ustanovení nevztahuje, jak tvrdí prodávající, na získání hospodářských zdrojů v takovém zvláštním kontextu, jako je kontext věci v původním řízení, a sice případ transakce, v rámci níž existuje hospodářská rovnováha mezi plněním a protiplněním.

- 50 Naopak zákaz stanovený v uvedeném čl. 2 odst. 3 je formulován zvláště široce, což dokládá použití výrazů „přímo ani nepřímo“.
- 51 Rovněž výraz „zpřístupní“ má široký význam, neboť jeho účelem není zvláštní právní kvalifikace, ale zahrnuje jakýkoliv akt, jehož provedení je podle použitelného vnitrostátní práva nezbytné pro to, aby bylo určité osobě umožněno skutečně získat oprávnění k neomezenému nakládání s dotčenou věcí.
- 52 Je nutné konstatovat, že konečný vklad vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí představuje takový akt, neboť je nesporné, že v německém právu platí, že pouze následně po takovém aktu může kupující nemovitost nejen zatížit hypotékou, ale také a především věc, která je předmětem vlastnického práva, které bylo na něj takto převedeno, zcizit.
- 53 Ostatně právě akty takové povahy se čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 snaží zakázat, neboť tyto akty umožňují osobě uvedené na seznamu nacházejícím se v příloze I tohoto nařízení získat prostředky, zboží nebo služby.
- 54 Je nutné dodat, že pro účely výkladu nařízení č. 881/2002 je namíste rovněž zohlednit znění a cíl rezoluce 1390 (2002), jejíž provedení je podle jeho čtvrtého bodu odůvodnění cílem tohoto nařízení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 30. července 1996, *Bosphorus*, C-84/95, Recueil, s. I-3953, body 13 a 14, jakož i rozsudek ze dne 9. března 2006, *Aulinger*, C-371/03, Sb. rozh. s. I-2207, bod 30).

- 55 Podle odst. 2 písm. a) rezoluce 1390 (2002) jsou přitom státy povinny „zajist[it], aby tyto prostředky ani žádné jiné prostředky [náležející osobám, skupinám, podnikům a subjektům, které jsou s nimi spojeny, nacházejícím se na seznamu vypracovaném na základě rezolucí 1267 (1999) a 1333 (2000)], finanční aktiva nebo hospodářské zdroje nebyly přímo nebo nepřímo zpřístupněny, za účely, jež sledují, jejich občany nebo osobou nacházející se na jejich území“.
- 56 Široké a jednoznačné znění tohoto ustanovení potvrzuje, že čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 se použije na jakékoliv zpřístupnění hospodářského zdroje, a tudíž rovněž na takový akt, jako je akt dotčený v původním řízení, který vyplývá z plnění synallagmatické smlouvy a který byl dohodnut výměnou za platbu hospodářského protiplnění.
- 57 Na závěr nelze popřít, že použití zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 ve věci v původním řízení jako takové postihuje osobu, která je považována za spojenou s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem, jež se účastní na financování teroristických aktů tím, že je organizuje, umožňuje, připravuje, provádí nebo je podporuje, začleňuje se tak do rámce cíle sankcí, který stanoví rezoluce 1390 (2002), jak vyplývá zejména z třetího a devátého pododstavce její preambule, jakož i odstavce 4, přičemž tímto cílem je boj a vymýcení mezinárodního terorismu, zejména odstříhnutím mezinárodních teroristických sítí od jejich finančních zdrojů.
- 58 Krom toho, jak správně uvádí německá vláda, pokud by mělo být přijato tvrzení prodávajících, bylo by nutné v každém jednotlivém případě určit, zda existuje skutečná hospodářská rovnováha mezi dohodnutými plněními, a takové tvrzení by vyvolávalo skutečné nebezpečí obcházení uvedeného zákazu a vystavovalo by členské státy obtížím s vynucováním tohoto zákazu.

- 59 Jak uplatňuje tatáž vláda, i v případě, že by měla taková hospodářská rovnováha ve věci v původním řízení existovat, nelze vyloučit, že majetek získaný osobou uvedenou na seznamu nacházejícím se v příloze I nařízení č. 881/2002 nabízí lepší možnosti zhodnocení, například snazší konvertibilitu nebo dokonce i, jak uvedl generální advokát v bodu 72 svého stanoviska, možnost získat následným dispozičním aktem částky vyšší, než jsou částky vydané při jeho nabytí.
- 60 Z výše uvedeného je nutné vyvodit závěr, že taková operace, jako je konečný vklad vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí, je v souladu s čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 zakázána, neboť v případě jejího připuštění by znamenala zpřístupnění hospodářského zdroje ve prospěch osoby uvedené v seznamu, který se nachází v příloze I uvedeného nařízení, což by posledně jmenované umožnilo získat prostředky, zboží nebo služby.
- 61 Tento závěr nemůže být zpochybněn především okolností, že ve věci v původním řízení nastala řada skutečností souvisejících s transakcí s nemovitostí, které jsou na základě použitelného německého práva nezbytné pro převod vlastnického práva k nemovitosti, zejména uzavření jak kupní smlouvy, tak dohody o převodu vlastnictví, jakož ostatně i zaplacení kupní ceny, před tím, než se tento zákaz stal ve vztahu k jednomu z kupujících použitelným v důsledku jeho zápisu do uvedeného seznamu.
- 62 Článek 9 nařízení č. 881/2002 musí být totiž chápán tak, že opatření, která ukládá toto nařízení, mezi nimiž se nachází také zmrazení hospodářských zdrojů, zakazují

rovněž dokonání aktů, jež směřují k naplnění smluv uzavřených před vstupem uvedeného nařízení v platnost, takových aktů, jako je konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí.

- 63 Jak uvedl generální advokát v bodě 78 svého stanoviska takové použití uvedených opatření s okamžitým účinkem je mimo jiné soudržné s cílem sledovaným nařízením č. 881/2002, a sice okamžitě zabránit tomu, aby osoby spojené s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem disponovaly jakýmkoli finančními a hospodářskými zdroji, s cílem zabránit financování teroristických akcí, což je cíl, kterého nelze dosáhnout tak účinným způsobem, pokud by těmto osobám bylo dovoleno dokonat transakce, které uzavřely před jejich zápisem na seznam nacházející se v příloze I uvedeného nařízení.
- 64 Okamžité použití ustanovení nařízení č. 881/2002 je krom toho potvrzeno okolností, že nařízení Společenství neobsahuje výjimku, která by umožňovala po jeho vstupu v platnost dokonat takové akty směřující ke naplnění smlouvy uzavřené před tímto datem, jako je ve věci v původním řízení konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí, akt, který jak již bylo uvedeno, znamená zpřístupnění dotčené věci ve smyslu čl. 2 odst. 3 téhož nařízení.
- 65 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že čl. 2a odst. 4 písm. b) nařízení č. 881/2002, který doslovně přebírá obsah odstavce 2 rezoluce 1452 (2002), stanoví výjimku ze zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 2 téhož nařízení, pokud jde o doplnění zmrazených účtů o platby splatné podle smluv, dohod nebo závazků, které vznikly přede dnem, kdy byly uvedené účty podrobeny rezolucím Rady bezpečnosti, které byly provedeny

zejména výše uvedeným nařízením, o takové platby, které mají být zmrazeny stejným způsobem jako účty, které mají být o ně doplněny.

- 66 Nicméně taková výjimka není v právní úpravě Společenství stanovena, pokud jde o zákaz stanovený v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 týkající se zpřístupnění takových hospodářských zdrojů, jako jsou zdroje dotčené v původním řízení. Tato výjimka se ostatně nenachází ani v příslušných rezolucích Rady bezpečnosti.
- 67 Dále pak závěr týkající se použitelnosti zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 v takovém případě jako ve věci v původním řízení, nemůže být rovněž zpochybněn obtížemi, které by podle názoru předkládajícího soudu byly zapříčiněny tím, že nebylo možné provést konečný vklad vlastnického práva k dotčené nemovitosti do katastru nemovitostí.
- 68 Jak uvedl předkládající soud, z použitelného vnitrostátního práva vyplývá, že jelikož nedostatek takového vkladu brání naplnění kupní smlouvy, jsou prodávající tedy povinny vrátit kupujícím kupní cenu za nemovitost, kterou od nich získaly. Nicméně vyvstává otázka slučitelnosti takového vrácení se zákazem stanoveným v čl. 2 odst. 2 nařízení č. 881/2002.
- 69 V tomto ohledu je nutné poznamenat, že pokud by taková obtíž měla nastat z důvodu důsledků vyvozovaných podle vnitrostátního práva z uplatnění čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002, nemůže mít v žádném případě dopad na odpověď, kterou je

nutné dát na otázku, zda se v právu Společenství zákaz, který stanoví toto ustanovení, použije v takovém případě, jako je případ ve věci v původním řízení.

- 70 V každém případě se vrácení kupní ceny za uvedenou nemovitost, stanovené ve vnitrostátním právu, jeví na základě čl. 2a odst. 4 písm. b) nařízení č. 881/2002 jako dovolené. Toto ustanovení totiž stanoví výjimku ze zákazu, který ukládá čl. 2 odst. 2 téhož nařízení, jestliže jsou splněny podmínky uplatnění této výjimky, ke kterým patří zmrazení vrácených prostředků.
- 71 Krom toho, co se týče otázky, zda v případě plurality kupujících, zejména v případě jejich sdružení do sdružení fyzických osob podle občanského práva, musí být vrácená kupní cena za dotčenou věc zmrazena v plné výši, nebo pouze do výše podílu kupujícího, na kterého se vztahují omezující opatření, je třeba konstatovat, že se rovněž jedná o otázku vztahující se k provedení zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 ve vnitrostátním právu.
- 72 Jak již bylo však uvedeno v bodě 69 tohoto rozsudku, nemůže mít taková otázka, která se týká působnosti ustanovení vnitrostátního práva týkajících se důsledků spojených s uplatněním uvedeného zákazu, dopad na výklad čl. 2 odst. 3, který musí poskytnout Soudní dvůr.
- 73 K tomuto bodu je třeba uvést, že v souladu s článkem 8 nařízení č. 881/2002 se Komise a členské státy navzájem informují zejména o obtížích spojených s vynucováním tohoto nařízení.

- 74 Konečně prodávající a notář během jednání uplatňovali, že použití zákazu stanoveného v čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 ve sporu, který byl předložen předkládajícímu soudu, by bylo neslučitelné se základním právem vlastníků nakládat se svým majetkem.
- 75 V tomto ohledu je třeba konstatovat, že se v projednávaném případě nejedná o údajně nepřiměřený zásah do vlastnického práva osoby uvedené na seznamu nacházejícím se v příloze I nařízení č. 881/2002 z důvodu, že tímto nařízením jsou ve vztahu k takové osobě stanovena omezující opatření.
- 76 Tvrzený zásah do vlastnického práva se týká nepřímých účinků povinnosti vrácení kupní ceny na vlastnické právo jiných osob než těch uvedených na zmíněném seznamu, která podle použitelného vnitrostátního práva může vyplývat z nemožnosti provést konečný vklad vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí na základě čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002.
- 77 Otázka, zda je taková povinnost vrácení kupní ceny s ohledem na zvláštnosti věci v původním řízení tedy údajně nepřiměřeným zásahem do vlastnického práva, nemůže mít dopad na otázku použitelnosti čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 na takovou situaci, jako je situace dotčená v původním řízení. Z toho vyplývá, že tato otázka spadá do vnitrostátního práva a že není namístě ji zkoumat v rámci této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce.
- 78 Nicméně, pokud jde o použití nařízení č. 881/2002, je krom toho třeba připomenout, že podle ustálené judikatury požadavky vyplývající z ochrany základních práv v právním řádu Společenství zavazují členské státy rovněž tehdy, provádějí-li právní

úpravy Společenství, a že tyto státy jsou proto povinny uplatňovat tyto právní úpravy v co největším možném rozsahu za podmínek neporušujících uvedené požadavky (viz zejména rozsudek ze dne 10. července 2003, *Broker Aquaculture a Hydro Seafood*, C-20/00 a C-64/00, Recueil, s. I-7411, bod 88 a uvedená judikatura).

- 79 Přísluší tedy předkládajícímu soudu zkoumat, zda s ohledem na zvláštnosti věci v původním řízení představuje případné vrácení částek, které obdržely prodávající, nepřiměřený zásah do vlastnického práva těchto posledně jmenovaných, a v případě, že tomu tak je, použít tuto vnitrostátní právní úpravu v co největším možném rozsahu za podmínek neporušujících uvedené požadavky vyplývající z práva Společenství.
- 80 S ohledem na výše uvedené je namíste odpovědět na položené otázky tak, že čl. 2 odst. 3 nařízení č. 881/2002 musí být vykládán tak, že v situaci, kdy jak smlouva o koupi nemovitosti, tak i dohoda o převodu vlastnického práva k této nemovitosti byly uzavřeny před datem zápisu kupujícího na seznam nacházející se v příloze I uvedeného nařízení a kdy kupní cena byla rovněž zaplacená před tímto datem, toto ustanovení zakazuje po uvedeném datu provést konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí v rámci plnění uvedené smlouvy.

K nákladům řízení

- 81 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení vzhledem ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

Článek 2 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Kajdá a Talibanem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001, kterým se zakazuje vývoz určitého zboží a služeb do Afghánistánu, zesiluje zákaz letů a rozšiřuje zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů afghánského Talibanu, ve znění nařízení Rady (ES) č. 561/2003 ze dne 27. března 2003, musí být vykládán v tom smyslu, že v situaci, kdy jak smlouva o koupi nemovitosti, tak i dohoda o převodu vlastnického práva k této nemovitosti byly uzavřeny před datem zápisu kupujícího na seznam nacházející se v příloze I nařízení č. 881/2002, ve znění nařízení č. 561/2003, a kdy kupní cena byla rovněž zaplacena před tímto datem, toto ustanovení zakazuje po uvedeném datu provést konečný vklad vlastnického práva do katastru nemovitostí v rámci plnění uvedené smlouvy.

Podpisy.